

Timrå kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2018-05-14

Revisionsrapport ”Granskning av bokslut och årsredovisning”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 21 september 2018. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Sten Ekström
Ordförande

Kenneth Norberg
Vice ordförande



Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-05-14

Antal sidor 13



Timrå kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-05-14

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	3
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	4
2.4	Ansvarig nämnd	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningen	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	6
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	6
3.5	Resultaträkning	8
3.6	Balansräkning	9
3.7	Intern kontroll	10
3.8	Kassaflöde	11
3.9	Investeringsredovisning	11
3.10	Sammanställd redovisning	11

1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Vi rekommenderar att samtliga indikatorer som hör till målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inarbetas i budget- och verksamhetsplan, se avsnitt 3.4.2.
- Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015, se avsnitt 3.6.1.
- Vi bedömer att vissa statsbidrag inte har redovisats som intäkt under rätt period. Vi rekommenderar att kommunen inför bokslutet gör en genomgång av bidrag och andra ersättningar för att säkerställa att intäkterna redovisas rätt period, och att endast bidrag som enligt villkoren får användas senare perioder eller ska återbetalas bokförs som en skuld, se 3.6.3.
- Vi rekommenderar att ny beräkning avseende kostnader för att täcka kvarstående deponier upprättas, se avsnitt 3.6.4.
- Vi har även noterat ett antal brister i den interna kontrollen. Vi rekommenderar att dessa åtgärdas, ett arbete som vi uppfattar också pågår, se avsnitt 3.7.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

¹ Kommunallag (2017:725)

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt, se avsnitt 3.4.3.

2 Bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av Hans Jonsson, redovisningsansvarig, och Inger Nordqvist, t f ekonomichef.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 19,7 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, 11,5 mnkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Årets balanskravsresultat uppgår till 8,2 mnkr.

Bedömning

Vi bedömer att årets balanskravsresultat är rättvisande.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har antagit fyra finansiella mål som i sin tur är fördelade på ett antal styrtal.

Kommunstyrelsen bedömer att två mål kommer att uppnås och att två mål delvis uppnås.

⁴ Oktober 2015

3.4.2 Verksamhetsmål

Timrå kommuns styrkort för medborgare, utveckling, process och medarbetare innehåller tretton mål. Till målen hör ett antal indikatorer, för vissa framgår värdet i budget och verksamhetsplan medan andra finns dokumenterade i särskilda dokument som vi uppfattar inte är fastställda av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen bedömer att sex av målen uppnås och att fem är nära att nås. Två av målen under perspektivet utveckling uppnås inte.

Kommentarer till verksamhetsmålen

Vi konstaterar att mätvärden till samtliga indikatorer inte framgår av budget och verksamhetsplan utan av särskilda dokument. Vi uppfattar att dessa inte är fastställda av kommunfullmäktige utan har behandlats på tjänstemannanivå. Vi anser vidare att det bör tydliggöras i planen vad indikatorerna avser, se t.ex. uppräkningsplanen för indikatorn 4.1 gällande ledarskap, engagemang och stolthet. Vi rekommenderar att samtliga indikatorer inarbetas i budget- och verksamhetsplan.

Vissa av bedömningarna baseras på subjektiva uppskattningar som är svåra att verifiera, bl.a. 3.1 uppnådda servicedeklarationer och 4.3 genomförda individuella utvecklingsplaner som baseras på en bedömning av respektive chef. Vi saknar även underlag som styrker vissa bedömningar.

Uppgift om indikator 3.2.2 gällande antal förbättringar saknas i årsredovisningen. Detsamma gäller indikator 2.2.1 som avser branschfördelning vilket förklaras av att mätvärdet saknas för år 2017 i SCBs företagsregister.

3.4.3 Sammantagen bedömning

Kommunstyrelsen gör i sin sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning delvis uppnås.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

3.5 Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall 2017-12-31	Prognos 2017 per 2017-08-31	Budget 2017	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-1 022,5	-1 018,9	-1 031,7	-1 003,7
Förändring i %, jmf med föregående år	1,9			
Skatteintäkter och statsbidrag	1 043,4	1 040,7	1 039,5	1 025,0
Förändring i %, jmf med föregående år	1,8			
Finansnetto	-1,1	-1,1	-1,8	-1,0
Årets resultat	19,8	20,7	6,0	20,3
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	98,1	98,0	99,4	98,0

Resultatet är 13,8 mnkr bättre än budget. I resultatet ingår realisationsvinster med 11,6 mnkr och nedskrivningar med 5,5 mnkr, som båda redovisas som jämförelsestörande. Exklusive dessa uppgår resultatet till 13,7 mnkr, vilket kan jämföras med budget 6,0 mnkr.

Verksamheterna redovisar relativt små avvikelser mot budget. Kommunen har efter delårsbokslutet i augusti valt att göra jämförelsen mot prognosen. Avvikelsen mot prognosen uppgår till – 6,3 mnkr varav kommunstyrelsens verksamheter – 2,5 mnkr och socialnämnden – 4,3 mnkr. Socialnämnden förklarar avvikelsen med ökade kostnader inom äldreomsorgen med anledning av fler timmar inom hemtjänsten. För kommunstyrelsen är det bland annat tidigare lagda IT-projekt och anställningar för nystartsjobb som är förklaring för avvikelsen.

Enligt den sammanställda redovisningen uppgår resultatet till 25,7 mnkr.

3.6 Balansräkning

Belopp i mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Balansomslutning	782,5	736,6	1 344,0	1 269,5
Redovisat eget kapital	268,0	248,3	368,8	339,5
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-118,6	-144,6	-17,8	-53,4
Redovisad soliditet	34%	34%	27%	27%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	-15%	-20%	-1%	-4%
Omsättningstillgångar	189,9	136,9	202,7	160,5
Kortfristiga skulder	283,6	209,0	289,6	258,7

3.6.1 Anläggningstillgångar

Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015.

Årets nedskrivning, 5,5 mnkr, avser Simhallen/Vivsta Skola med anledning av försäljning av fastigheten som genomförs 1 april 2018.

3.6.2 Förfallna kundfordringar

Vi noterar att det finns förfallna fordringar på Timrå IK från år 2016 och 2017, 2,4 mnkr. En avbetalningsplan finns för att betala av under 1 maj 2018 - 30 april 2019. Enligt kommunen kommer en första betalning att erläggas under våren 2018 varför något reserveringsbehov inte föreligger.

3.6.3 Upplupna intäkter

Kommunen erhåller ett antal ersättningar och bidrag bl.a. från staten. Dessa ersättningar ska normalt redovisas som intäkt det år kostnaden för det ersättnings ska täcka redovisas, d.v.s. om bidraget avser åtgärder som kommer att vidtas nästa år ska intäkten periodiseras. Om det kvarstående bidraget ska återbetalas ska det redovisas som skuld.

Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska enligt RKR bokföras i samma perioder som prestationerna utförts.

Kommunen periodiserar schablonersättningar för asylmottagandet, 5,8 mnkr. Specifikationer som visar när intäkten erhöles och för vilka år den avser saknas. Vi är tveksamma till denna periodisering.

Vi rekommenderar att kommunen inför bokslutet gör en genomgång av bidrag och andra ersättningar för att säkerställa att intäkterna redovisas rätt period, och att endast bidrag som enligt villkoren får användas senare perioder eller ska återbetalas bokförs som en skuld. För att bidragen ska kunna utnyttjas av verksamheten på ett bra sätt bör en bedömning ske när kommunen får kännedom om att ett bidrag har beviljats.

3.6.4 Deponi

Kommunen har en reservering för deponier. En större del, 9,6 mnkr av 16,0 mnkr, har ianspråktagits för täckning av deponin i Vivsta. Återstående belopp, 6,4 mnkr, motsvarar inte fullt ut tidigare beräknade kostnader för att täcka resterande deponier.

Vi rekommenderar att ny beräkning avseende kostnader för att täcka kvarstående deponier upprättas, särskilt med tanke på att den tidigare är upprättades år 2012. En sådan översyn är enligt uppgift planerad till år 2018.

3.7 Intern kontroll

Vi har i samband med vår granskning noterat brister i den interna kontrollen;

- Behörigheter till redovisningssystem behöver ses över inklusive rutiner för loggkontroller.
- Dokumenterade avstämningar av väsentliga konton inklusive översyn av arbetsfördelningen vid avstämningar.
- Arbetsfördelning i utbetalningsrutinerna.
- Någon annan än den som upprättat bokslutsbilaga kontrollerar den och avstämningen för att säkerställa kvaliteten på bokslutet. Vi har i samband med vår granskning noterat fel som borde ha upptäckts innan vår granskning. Felens storlek påverkar sammantaget inte vår bedömning av årsredovisningen.

Vi har i samband med granskning av löner noterat brister i den interna kontrollen, se separat rapport.

Vi rekommenderar att den interna kontrollen förstärks, och såsom vi uppfattar pågår också ett arbete med att se över rutinerna.

3.8 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är positivt med 65,0 mnkr och har ökat kommunens likvida medel till 110,5 mnkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 126,4 mnkr. Investeringarna har belastat kassaflödet med - 34,2 mnkr samt försäljning av finansiella anläggningstillgångar har påverkat kassaflödet positivt med 10,5 mnkr. Nettofinansieringen uppgår till - 38,2 mnkr vilket också motsvarar amorteringar av skulder.

3.9 Investeringsredovisning

Av investeringsredovisningen framgår att årets enskilt största post avser "investeringspott" 19,2 mnkr, av totalt 34,2 mnkr. Åtgärderna som potten använts till kommenteras under kultur- och tekniknämnden.

3.10 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom Timrå kommun de helägda bolagen AB Timråbo, Timrå Vatten AB, Midlanda Centrum AB och Wivsta Water AB samt delägda Midlanda Fastigheter (16 %) och Medelpads räddningstjänstförbund (14,5 %).

Under rubriken finansiell analys i årsredovisningens kommenteras resultatet i den sammanställda redovisningen.



Timrå kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-05-14

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.